

ОСИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

вибіркова дисципліна:« Інноваційні технології в захисті і карантині рослин»				
Шифр та назва спеціальності		Спеціальність – 202 «Захист і карантин рослин»	Відповідальні відділи/лабораторії інституту:	Лабораторія гербології
Назва освітньо-наукової програми		«Захист і карантин рослин»		
ВИКЛАДАЧІ		Іващенко Олександр Олексійович, доктор с-г наук, професор Макух Ярослав Петрович, доктор с-г наук, старший науковий співробітник Ременюк Світлана Олександрівна, кандидат с-г наук, старший науковий співробітник		
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ				
Анотація		Актуальність проблеми контролю шкідливих організмів у посівах сільськогосподарських культур зумовлена істотним негативним їх впливом на продуктивність культурних рослин. Без розв’язання цієї проблеми не можна досягнути на практиці ефективного використання досягнень селекції, агрохімії, технічних засобів, заходів меліорації ґрунтів, зростання урожайності вирощуваних культурних рослин		
Мета та цілі		Мета дисципліни «Інноваційні технології в захисті і карантині рослин» полягає в освоєнні знань майбутніми фахівцями про сучасні та новітні методи захисту рослин від шкідливих організмів для збереження максимальної потенційної продуктивності культур		
Формат		Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Підсумковий контроль –залік		
Результати навчання		В результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен знати: -різноманітність видового складу бур’янів свого регіону, їхні біоекологічні особливості, шкодочинність і класифікацію бур’янів, особливості різних груп бур’янів, структуру агрофітоценозів, різноманітність взаємовідносин між видами, методику обліку та оцінки потенційної і актуальної забур’яненості полів, систему комплексних запобіжних та винищувальних заходів боротьби з бур’янами, методику розрахунку екологічної та економічної доцільності заходів контролю та боротьби із забур’яненістю полів;розпізнавати види бур’янів у природі, за гербарними зразками, сходами та плодами із насінням, визначати та розраховувати потенційну та актуальну забур’яненість полів, складати карти забур’яненості, реалізовувати на практиці систему заходів контролю забур’яненості з врахуванням технології вирощування культур і конкретних умов агроландшафту, оцінювати якість проти бур’янових заходів.		
Обсяг		Загальний обсяг дисципліни 120 годин: лекції – 30 год., практичні заняття – 30 год., самостійна робота –60год.		
Пререквізити		Курси дисциплін із землеробства, гербології, рослинництва, агрохімії, ґрунтознавства, мікробіології, екології, селекції та насінництва, овочівництва для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.		
Ознаки		Обовязкова навчальна дисципліна зі спеціалізації «Гербологія», що формує фахові компетентності у аспіранта		

Курс / семестр		2/4			
СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ					
Лекція 1	Необхідність удосконалення технологій захисту посівів від бур'янів	практичне заняття	Герботологічна оцінка посівів і насаджень і ефективність систем захисту від бур'янів	С а м о с т і й н а	Герботологічна оцінка посівів і насаджень і ефективність систем захисту від бур'янів
Лекція 2	Сучасні методологічні підходи до питань контролювання бур'янів у посівах сільськогосподарських культур	практичне заняття	Герботологічна оцінка насаджень верби енергетичної і тополі чорної першого року вегетації		Герботологічна оцінка насаджень верби енергетичної і тополі чорної першого року вегетації
Лекція 3	Сучасна оцінка і можливості удосконалення механічного способу контролювання бур'янів у посівах	практичне заняття	Практичне проведення оцінки механічного способу контролювання сходів однорічних видів дводольних бур'янів		Практичне проведення оцінки механічного способу контролювання сходів однорічних видів дводольних бур'янів
Лекція 4	Перспективи термічного способу контролювання бур'янів у сучасному землеробстві	практичне заняття	Практичне проведення оцінки термічного способу контролювання сходів бур'янів		Практичне проведення оцінки термічного способу контролювання сходів бур'янів
Лекція 5	Потенціальні можливості застосування фітоценотичного способу контролювання бур'янів у посівах	практичне заняття	Лабораторно-практична оцінка ефективності фітоценотичного способу контролювання повторного забур'янення посівів		Лабораторно-практична оцінка ефективності фітоценотичного способу контролювання повторного забур'янення посівів
Лекція 6	Раціональні шляхи зниження рівня хімічного навантаження на орні землі у процесі захисту посівів від бур'янів	практичне заняття	Здійснити захист насаджень міскантусу гігантського першого року вегетації від бур'янів з різними системами їх контролювання за допомогою гербіцидів		Здійснити захист насаджень міскантусу гігантського першого року вегетації від бур'янів з різними системами їх контролювання за допомогою гербіцидів
Лекція 7	Перспективи забезпечення захисту посівів від бур'янів у майбутньому	практичне заняття	Практичне проведення оцінки фітосанітарного стану агроценозів і особливостей		Практичне проведення оцінки фітосанітарного стану агроценозів і

			заселення шкідливими комахами		особливостей заселення шкідливими комахами
Лекція 8	Сучасні методологічні підходи з питань контролювання шкідників у посівах сільськогосподарських культур.	практичне заняття	Практичне оцінювання екологічно безпечного способу захисту сільськогосподарських культур від шкідливих комах.		Практичне оцінювання екологічно безпечного способу захисту сільськогосподарських культур від шкідливих комах.
Лекція 9	Можливості екологічно безпечного способу захисту сільськогосподарських культур від шкідливих комах.	практичне заняття	Ентомологічна оцінка рівня заселеності агроценозів фітофагами і ентомофагами		Ентомологічна оцінка рівня заселеності агроценозів фітофагами і ентомофагами
Лекція 10	Основні задачі захисту рослин від шкідників на різних етапах виробництва та зберігання продукції	практичне заняття	Здійснити організацію захисту рослин за використання інсектицидів проти шкідливих комах		Здійснити організацію захисту рослин за використання інсектицидів проти шкідливих комах
Лекція 11	Особливості організації превентивних технологій захисту рослин від шкідників у господарствах різних форм власності.	практичне заняття	Лабораторно-практична оцінка локалізації фунгіцидів на посівному матеріалі		Лабораторно-практична оцінка локалізації фунгіцидів на посівному матеріалі
Лекція 12	Фітосанітарна діагностика – мета і її роль в організації захисту рослин від хвороб	практичне заняття	Практична оцінка застосування біофунгіцидів як складової органічного землеробства		Практична оцінка застосування біофунгіцидів як складової органічного землеробства
Лекція 13	Превентивні способи контролювання ураженості посівів сільськогосподарських культур хворобами – їх переваги перед традиційними	практичне заняття	Практична оцінка превентивних способів контролювання ураженості посівів хворобами		Практична оцінка превентивних способів контролювання ураженості посівів хворобами
Лекція 14	Раціональні способи використання фунгіцидів проти хвороб сільськогосподарських рослин	практичне заняття	Здійснити оцінку ефективності застосування фунгіцидів проти хвороб листків		Здійснити оцінку ефективності застосування фунгіцидів проти хвороб листків
Лекція 15	Перспективи застосування біофунгіцидів проти хвороб				

ПРИКЛАД ТЕСТОВОГО ЗАВДАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Представники якої ботанічної родини стійкі до дії фенмедіфаму?

1. Sinapis arvensis L.
2. Amaranthus albus L.
3. Raphanum raphanistrum L.
4. Solanum nigrum L.
5. Polygonum persicaria L.

2. Який з названих видів бур'янів проявляє стійкість до дії гербіцидів на основі - S-метолахлору?

1. Setaria viridis (L.) Pal.Beauv.
2. Echinochloa crus-galli (L.) Pal.Beauv.
3. Elytriga repens (L.) Pal.Beauv.
4. Sinapis arvensis L.
5. Chenopodium polyspermum L.

3. Плоди якого виду бур'янів здатні самостійно закопуватись у ґрунт?

1. Agrostema gitago L.
2. Silene noctiflora L.
3. Potentilla recta L.
4. Avena fatua L.
5. Sonchus oleraceus L.

4. Який вид бур'янів з названих належить до зимуючих?

1. Malva neglecta L.
2. Anthemis aqrvensis L.
3. Galium aparine L.
4. Plantago major L.
5. Consolida regalis L.

5. До якої ботанічної родини належить Spergula arvensis L.?

1. Apiaceae
2. Caryophyllaceae
3. Asteraceae
4. Aristolochiaceae
5. Poaceae

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова	1.Івашенко О.О. Бур'яни в агрофітоценозах (проблеми практичної гербології) монографія. – Київ: Вид «Світ», 2001. - 234с. 2.Івашенко О.О. Зелені сусіди (науково-популярна гербологія) монографія – Київ: вид. «Фенікс», 2013. – 480с. 3.Івашенко О.О., Івашенко О.О. Загальна гербологія (монографія)- Київ: «Фенікс», 2019. - 702с. 4.Веселовський І.В., Манько Ю.П., Лисенко А.К., Атлас-визначник бур'янів. – К.: Урожай, 1988. – 128 с. 5.Веселовський І.В., Манько Ю.П., Козубський О.В. Довідник по бур'янах. – К.: Урожай, 1993. – 208с. 6.Косолап М.П. Гербологія: Навчальний посібник. – К.: Арістей, 2004. – 362 с.	Додаткова	1.Косолап М.П. та ін. Методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних занять з гербології / М.П. Косолап, С.М. Вигера, Ю.П. Манько та ін. – К.: НАУ, 2004. – 104 с. 2.Манько Ю.П. та ін. Бур'яни та заходи боротьби з ними / Ю.П. Манько, І.В. Веселовський, Л.В. Орел, С.П. Танчик. – К.: Учбово-методичний центр Мінагропрому України, 1998. – 240 с. 3.Манько Ю.П. Гербологія: Методичні вказівки. – К.: НАУ, 1999. – 44 с. 4.Фясюнов А.В. Сорныерастения – М.: Колос, 1984. – 320 с. 5.Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні (щорічні видання) 6.Методика випробування і застосування пестицидів / С.О. Трибель, Д.Д. Сігарьова, М.П. Секун, О.О. Івашенко та ін.; за ред. проф. С.О. Трибеля. – К.: Світ, 2001. – 448 с.
--------	---	-----------	---

	7.Косолап М.П. Гербологія з основами фітоцетології. – К.: НАУ, 1999. – Ч. 1. – 89 с.; Ч. 2. – 102с. 8.Бурда Р.І. Методика дослідження адаптивної стратегії чужорідних видів рослин в урбанізованому середовищі [Текст] : монографія / Р.І. Бурда, О.А. Ігнатюк; НАН України, Наук. центр екомоніторингу та біорізноманіття мегаполісу. – К.: Віпол, 2011. – 111 с.		7.Збірник наукових праць Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків, випуск 20. – 2014. – С. 31-36. 8.Методики проведення досліджень у буряківництві / [М.В. Роїк, Н.Г. Гізбуллін, В.М. Сінченко, О.І. Присяжнюк та ін.]; під заг. ред. академіка НААН М.В. Роїка та член-кореспондента НААН Н.Г. Гізбулліна. – К.: ФОП Корзун Д.Ю., 2014. – 374 с. 9.Наукові назви польових бур'янів. Довідник / Р.І. Бурда, Н.Л. Власова, Н.В. Мироська, Є.Д. Ткач. – К., 2004. – 95 с. 10.Лениджер А. Основы биологии в 3-х томах. М.: «Мир» 1985 – 926 с.
СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ			
Розподіл балів для оцінювання успішності аспіранта	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
	90-100	A	відмінно
	82-89	B	добре
	74-81	C	
	64-73	D	
	60-63	E	задовільно
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ			
Аспірант повинен дотримуватися «Кодексу академічної доброчесності ІБКіЦБ НААН», виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводитися до відділу аспірантури			
Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни			